

Källskolans årliga kvalitetsredovisning

LOKAL ARBETSPLAN

för läsåret 04-05

Arbetsplanen är en vital del av Källskolans totala skolplan och har utarbetats i flera led inför l.å. 04-05. Efter varje l.å. både utvärderas (året som gått) samt uppdateras (inför det nya arbetsåret) arbetsplanen av arbetslagen på såväl Källskolan Brunna som Källskolan Tibble.

Historik:

Läsåret 96-97

- Rektor skrev grunddokumentet sommaren 96.
- Personalgruppen bearbetade materialet under bl.a. en studiedag i aug. 96.
- Alla föräldrar som ville tog del av materialet och bidrog med synpunkter under första delen av ht. 96.

Läsåret 97-98

- Personalen utvärderade arbetsplanen för l.å. 96-97 samt reviderade materialet inför l.å. 97-98 under en studiedag i aug. 97 och upprättade då en interim-arbetsplan för perioden aug. t.o.m. okt. 97.
- De Källskoleföräldrar som önskade, läste det nya materialet under okt. 97 och gav sina synpunkter till rektor, som under första veckan i nov. fastslog den definitiva arbetsplanen för l.å. 97-98.

Läsåret 98-99

- 98-99 års arbetsplan togs det perspektiv som "Fritids" har på arbetet med barnen under den samlade **Källskoledagen**, på ett nytt sätt tillvara. Teamet på Fritids var läsårets viktigaste revideringsinstans. Under en heldag i samband med skolstarten i aug. samlades teamet på en kursgård och tittade konsekvent på vår verksamhet och vår arbetsplan utifrån sitt perspektiv.

Läsåret 99-00

- Arbetsplanen för l.å. 98-99 utvärderades av arbetslaget i slutet av september 99 och i samband med det reviderades planen och uppdaterades för l.å. 99-00. Arbetsplanen 99-00 har "vässats" genom att personalen som utförde arbetet utgick från de råd och synpunkter angående lokala arbetsplaner som Mats Ekholm ger i "Att utvärdera skolan".

Läsåret 00-01

- Arbetsplanen utvärderades och reviderades må 14/8-00 under en heldag då skolans två arbetslag möttes i Bålsta på Grans gård.

Läsåret 01-02

- Arbetsplanen utvärderades delvis i storgrupp och delvis i fyra uppdelade mindre personalgrupper under en heldag på Grans gård, veckan efter skolavslutningen i juni-01.

Läsåret 02-03

- Arbetsplanen utvärderades av den pedagogiska personalen på Källskolan, i smågrupper, vid två olika tillfällen inför terminsstarten lå 02-03.

Läsåret 03-04

- Rektor uppdaterade arbetsplanen utifrån analys gjord vid arbetsdagar med hela den pedagogiska personalgruppen i juni och i augusti -03. Utvärderingen av året sköttes av rektor i samråd med styrelse, personal, elev- och föräldrarepresentanter.

Läsåret 04-05

- Personalgruppen delade in sig i ansvarsgrupper och och analyserade olika perspektiv inför det nya lå, 04-05. Detta skedde på hotell Kristina veckan efter skolavslutningen i juni -04.
- Arbetsplanen utvärderades den fr 17/6-05 under en studiedag på Källskolan Tibble, gruppvis, av personal från båda skolorna. Därefter gruppredovisning inför storgrupp där ytterligare synpunkter beaktades.

Innehåll:

Kulturarvet, Det miljömässiga perspektivet, Det internationella perspektivet, Det etiska perspektivet, Normer och värden, Elevernas ansvar och inflytande, Skola och hem, Skola - Förskoleklass - Skolbarnsomsorg, Skolan och omvärlden, Utvecklingssamtal, Åtgärdsprogram, Kursplanernas tolkning, Elevens val, Skolans val, Friluftsverksamhet och Plan för kvalitetsarbete*.

(J.m.f. grundskolans läroplan, LPO 94).

* F.o.m. l.å. 01-02 följer skolans kvalitetsredovisning denna struktur.

KULTURARVET

Mål för Källskolan:

- * Bevara våra traditionella högtider t.ex. advent, jul, påsk och nationaldagen
- * Bevara och vidareutveckla Källskolans interna "högtider" d.v.s. skolavslutningarna samt de speciella tillfällen för elevuppträdanden som anordnas under läsåret, t.ex. musikskoleelevernas egen kväll, teaterkvällar och/eller cabareföreställningar med mycket sång, musik, dans och spex
- * Uppmuntra och undervisa barnen i eget utövande och eget skapande inom de olika konstarterna
- * Temaredovisningar/Storsamlingar. När hela skolan möts ska det vara ett tillfälle till fest och en möjlighet att befästa den egna skolkulturen. *Ta del av Stor-Stockholms rika kulturutbud. * Värna om skolans kulturengagemang som ett led i skolans totala utveckling.

Ingående moment/ämnen:

På olika sätt uppmärksamma och "fira" högtiderna.

Ge utrymme för elevernas egen utveckling inom konstarterna, bl.a. genom skolans val-timmar och elevens val-timmar.

Temaarbete - som utmynnar i en temaavslutning med olika framträdanden/redovisningar.

Storsamlingar, i samband med elevforum för att ta upp aktuella ting samt att skapa samhörighet.

Ett internt, detaljerat kalendarium behövs inför varje l.å. och detta uppdateras sedan kontinuerligt under l.å. gång.

Studiebesök; teaterbesök och andra kulturevenemang.

Ansvarsfördelning:

Lärare, fritidspersonal, elever, rektor, övrig personal, föräldrar.

Beslut tas vid de olika personalkonferenserna.

Vissa beslut bollas vidare till elevforum alt. skolans styrelse. F.o.m. lå. 03-04 finns ett nytt forum på Tibble, utvecklingsforum, där elever, föräldrar och personal, på lika villkor kan "bolla saker och ting". Inte minst för kultursidan av skolan kommer detta att vara ett mycket viktigt forum om iden visar sig fungera som det är tänkt.

Eleverna tar själva ansvar för kringverksamheten i samband med skolavslutningarna efter ett uppbyggt system.

Resurser:

Kunna bjuda in personer utifrån som talar vid vissa högtider

Ta del av Skogakyrkans jul- och påskvandringar

Hembygdsgården

Teatrar, film, museer, kyrkor och konserter

Utvärdering:

L.å. 04-05 var ett år då kulturen på nytt började blomstra på Källskolan. Ett dansprojekt genomfördes under en dryg månad under ht -04 på Brunnadelen framförallt, där alla elever fick dansa. Elevens valgruppen på Tibble, deltog också. Dansprojektet avslutades med en stor höstcabare´ inför mer än 300 åskådare på plats i Skogakyrkan. Parallellt med dansprojektet genomfördes ett musikprojekt som också redovisades vid cabare´n. Flera rockgrupper, från framförallt Tibbledelen, framträdde.

I samband med "Öppen skolgård" på Källskolan i Brunna den 25 maj, då hela skolan; elever, föräldrar och personal möttes för att grilla och umgås genomfördes på nytt ett dans- resp. rockprojekt. På rekordkort tid fick vår danspedagog i stort sett alla skolan c:a 80 elever att dansa i olika grupper inför en "knökefull" skolgård. I slutnumret dansade alla på en gång! Även nya rockkonstellationer, från Tibble, framförde nya låtar vid samma tillfälle.

Ytterligare en signifikant kulturhändelse ägde rum när Källskolan Tibble skolor 6-9 "ställde ut" och inbjöd till Vernissage mellan 16.00-20.00 den 24 maj. Några föräldrar, personal och f.d. elever följde elevernas exempel och "ställde också ut". Det var en riktig Vernissage med riktig konst. En ny kulturtradition föddes med största sannolikhet och den grupp som under bildlärarens ledning arbetade fram detta koncept har uppmuntrats att ytterligare utveckla idén, så att den i framtiden blir en naturlig del i elevernas kulturfostran.

Jul- och sommaravslutningarna genomfördes som vanligt under högtidliga och trivsamma former*.

Två tjejer i 9:an ledde julavslutningen och två tjejer från 8:an ledde sommaravslutningen. Succé i bägge fallen. Julavslutningen hölls i Ekhammarskolans aula som var fylld till bredden... d.v.s. mer än 400 personer och den andra med minst lika många besökare hölls i Skogakyrkan, dit den i sista stund flyttades p.g.a. schabbel av en kommunal funktionär. Händelsen har förövrigt muntligt och skriftligt redovisats för bildningsförvaltningen. Glädjen och entusiasmen gick dock inte att förhindra, trots detta

missöde. (Skogakyrkan är mindre och trängre).

Övrig måluppfyllelse

Högtidernas bevarande:

Lucia firades med Lussetåg av 5:orna inför Brunna och 7:orna inför Tibble. Sjuorna övernattade enligt traditionen på skolan, lussade för lärare på natten och framträdde sen också inför Tibble på morgonen.

4:orna framträdde, vid **jul**, inför hela skolan med ett juldrama. **Påsk** uppmärksammades bl.a. genom att 3:orna gick påskvandringen i Skogakyrkan, samt med en speciell påsksamling på Brunna. I Tibble lyftes påsken fram i klasserna.

Nationaldagen uppmärksammades i efterhand på skolavslutningen den 14 juni. P.g.a. att det var röd dag, på kort varsel, planerades det inte in någon samling direkt i anslutning till nationaldagen denna gång.

Temaredovisning:

F-1 arbetade med *staden* och åkte som en del i detta projekt till Arkitektmuseet

2-3 arbetade med *rymden* och åkte i samband med detta projekt till Cosmonova

2-3 arbetade med *från puppa till fjäril* och åkte till Fjärilmuseet

Andra integrerade temabesök har under l.å. skett på Skansen, Medeltidsmuseet, Storkyrkan, stadsvandring i gamla stan, Riksdagshuset, Postmuseet och Hembygdsgården

** Många exempel på eget skapande och eget utövande visades vid dessa två avslutningar. Sen några år tillbaka kan endast halva skolan uppträda under en avslutning och den andra halvan vid nästa. Skolan indelas i F, 2, 4, 6 och 8 (julavslutningen) och i 1, 3, 5, 7, och 9 (sommaravslutningen) och numera blir därför också mängden av uppträdanden uthärdlig!*

DET MILJÖMÄSSIGA PERSPEKTIVET

Mål för Källskolan:

* Att eleverna ska förstå de grundläggande ekologiska begreppen och att både elever och personal aktivt arbetar för en god miljö

Ingående moment/ämnen:

Att lära känna och vårda vår närmiljö ("Gröna dalen", Lillsjöområdet)
Naturruta, följa naturens gång under året. Förskoleklassen går här i bräschen.
Både teoretisk och praktisk undervisning, t.ex. i teman, kring följande områden:

- ekologiska system
- kretslopp
- återvinning
- miljöförstöring
- allemansrätten

Hushållning med våra resurser aktualiseras genom bl a pappersinsamling i både Brunna och Tibble, samt att vi endast i nödfall använder engångsartiklar.

Årligen återkommande lägerskola/lägerdag vid Lejondalssjön i Bro/Lillsjön i Kungsängen eller någon motsvarande aktivitet för åk 0-9.

Vissa år en hel veckas lägerskola, på annan plats, för de äldre barnen. Ersätter då lägerskola/annan aktivitet.

Lägerskolorna/lägerdagarna bör ha en miljöprofil

Miljöundervisningen ska direkt eller indirekt ingå i alla ämnen

Ansvarsfördelning:

All personal arbetar miljöinriktat i sin dagliga verksamhet på Källskolan

Förskollärare, lärare och fritidshemspersonal ansvarar för de enskilda gruppernas arbete

Miljöombudet, ansvarar för att det miljömässiga perspektivet hålls levande

Resurser:

Personalens ordinarie planeringstid

Elevernas förmåga att kunna tänka i nya banor

Föräldrar som har ett uttalat miljöengagemang

Miljostationen i Brunna

Kommunens handlingsplan i miljöarbetet

Utvärdering:

De flesta momenten ovan har i olika omfattning berörts under året. En större ökad betoning på utevistelse/utelektioner skulle kunna ytterligare öka miljömedvetandet. Hushållning med våra resurser fungerar tillfredställande med reservation för att det under året ibland använts engångsartiklar utan att det varit "nödläge".

Pappersinsamlingen i Tibble har inte fungerat tillfredställande p.g.a. bristande rutiner. Måste börja fungera l.å. 04-05.

Miljöombud saknas för närvarande på Tibble

Lägerskolor/lägerdagar detta år:

2:an övernattade i militärtält vid Lejondalssjön i juni -05

5:an på lägerskola till Skara i juni -05

7:an övernattade på Tibble under Lucianatten

9:an var i Spanien under en vecka i oktober -04

Elevers val 6-9 har haft utegrupper på ht -04 och vt -05.

I samtliga fall anlades miljömässiga aspekter på resan/aktiviteten och extra mycket på elevens val timmarna där uppträdande i och upplevelse av naturen var själva grundtanken med gruppen.

Kretsloppstanken behöver utvecklas mer. Går det att ytterligare avpassa matportionerna för att slippa onödigt spill?

Fråga att ta med till nästa års arbetsplan: Påverkar den kristna etiken till ett fördjupat miljöengagemang?

DET INTERNATIONELLA PERSPEKTIVET

Mål för Källskolan:

- * Att det internationella perspektivet beaktas i alla ämnen och under hela källskoledagen
- * Att skapa god social kontakt mellan "gamla och nya svenskar"
- * "Rasism och nazism". Göra eleverna medvetna och till "demokratins förkämpar" i förhållande till grupper som sysslar med sådana ting. Uppmärksamma positiva förebilder för eleverna.
- * Uppmuntra till aktivt deltagande vid aktuella händelser, t.ex. bön, insamlingar och brevskrivning, för länder/folk/grupper/individer i behov av stöd och hjälp
- * Att hos eleverna skapa förståelse för behovet av försoning mellan majoritetsgrupper och minoritetsgrupper i det globala perspektivet

Ingående moment/ämnen:

Samtliga ämnen/Temaundervisning/Fritidsaktiviteter
Barnkonventionen tas upp till behandling varje år
Underhåll till fadderbarn i tredje världen, för närvarande har skolan ett fadderbarn i Ecuador
Extrainsamling till fadderbarnet i samband med FN-dagen
Årligt besök av biståndsarbetare/missionärer
På föräldramöten: Sträva efter att väva in det internationella perspektivet även i föräldragrupperna

Ansvarsfördelning:

All personal under rektors ledning

Resurser:

Biståndsarbetare/missionärer som besöker skolan
Föräldrar och organisationer. Massmediaflödet.
Det bibliska perspektivet som vi uppfattar som internationellt och som utmanar vår egen, ibland, trångsynta värld

Utvärdering:

I Tibble har bl.a. följande moment genomförts:
Satsning i So:n på att bearbeta rasism och nazism. Besök av ett äldre finskt par som hade erfarenheter från 2:a världskriget. Däremot genomförde vi inte vår planerade satsning att inbjuda någon överlevande från ett koncentrationsläger. Kom tyvärr bort!
Krisbearbetning efter tsunamikatastrofen
Lägerskola till Spanien (9:orna) med bl.a. kontakt med lokala skolor och en engelsk skolklass på besök.
Arbetat med och ätit internationell mat (Hk och köket)
Besök av Benji tysk volontär under l.å. Benji var tidigare i Afrika på ett liknande uppdrag och föreläste under året för eleverna på Tibble om sina erfarenheter därifrån
En lärare, Marie, som under året rest på olika missionsuppdrag i världen visade bilder och berättade från bl.a. Asien
Böcker med internationell utblick har lästs av alla eleverna i några klasser; Eldens hemlighet, Driven av kärlek och Helin.
I Brunna;
Bearbetning efter *tsunamin*. Insamling genomfördes
Barnens *Nobelpris* med Nobelmiddag i 2:an
Barnkonventionen i samband med *FN-dagen*
Besök av Diakonias chef Leif Newman i 4:an och 5:an
5:an har tittat på Lilla Aktuellt varje vecka under ht.
Sammanfattningsvis: Fler besök utifrån och fler studiebesök behövs för att det internationella perspektivet ska komma att genomsyra Källskoledagen i den utsträckning som vi vill. Det är alltför lätt att falla in i den dagliga lunken då det finns så mycket annat än internationalism som pockar på. Därför behöver detta perspektiv stärkas utifrån!
Genom att också mer utpräglat jobba med teman där det internationella perspektivet prioriteras bör detta kunna avhjälpas. Engagemanget i personalgruppen är dock helgjutet – ingen inåtvänd egoism odlas – och visioner saknas inte heller.

DET ETISKA PERSPEKTIVET

Mål för Källskolan:

* Att eleverna ska få en god förankring i levande evangelisk kristen tro.

Källskolans yttersta grundval är en levande och uppstånden person, **Jesus Kristus, Guds son.**

Jesusord liknande: "Som jag har älskat Er, så ska Ni också älska varandra" ska prägla oss som personal på Källskolan **"så till den milda grad" att vi tillsammans med föräldrarna kan fostra fram kärleksfulla, sanningsälskande och kreativa personligheter.** (Se vidare "Källskolan - en fördjupad beskrivning av informationsfolderns målsättningar" under rubriken .."en stark förankring"..).

"Barn formas i hög grad av hur vuxna förhåller sig till dem och hur vuxna förhåller sig till varandra." Hela Källskoldagen måste därför präglas av kärlek och omtanke. Varje stund ... och i varje ämne....

Genom, att som personal, utgå från **"Guds utgivande kärlek"** blir det naturligt att behandla eleverna med respekt.

* Genom analys och inventering mer och mer "vaska fram" det etiska perspektivet i varje ämne/aktivitet och därigenom kunna göra eleverna medvetna om **att etik och moral inte bara har med religion att göra.**

* Källskolan - en vänlig skola! (Se mobbingplanen).

Ingående moment/ämnena:

Hela källskoledagen; d.v.s. skolbarnsomsorg/förskoleklass/skola

I ämnet religion i åk 1-3 och i ämnet kristen etik i åk 4-9

Stunder av andakt och eftertanke. Gemensam morgonsamling för alla elever på Tibble första 20-30 min. varje måndag. Samlingen avslutas oftast med att någon i personalen ber för elevernas skolvecka. 40 min. av morgonsamlingstid som läggs ut lite' varje morgon eller allt vid ett tillfälle för klasserna på Brunna, F-5. Klassens mentor avgör hur och när.

Frivillig morgonbön på Brunna för personalen på fredagar mellan 8.00-8.15

Frivillig morgonbön på Tibble för personalen på måndagar mellan 8.00-8.20

Vänkskapsregler och mobbingplan. (Se "Handlingsplaner")

Morgonsamlingar, bibeltimma, m.m. i klasserna F-3

Etiska samtal på kristen Etik lektionen 1 lekt/v. skolar 4-9

Etiska samtal på föräldramöten

Föräldra- och personalfortbildning 1-2 gånger under l.å.

Möjlighet till vårdande samtal, sp. önskemål från de äldre flickorna. Elevvårdsteamet organiserar.

(Består av rektor, bitr. rektor, skolsystem, specialpedagog och kurator). Mentorerna och övrig personal som handleds av personal från elevvårdsteamet står också till förfogande för den här typen av enklare elevvårdssamtal. (Se vidare i "Elevvårdsplan").

Ansvarsfördelning:

All personal ansvarig i kommunikation med rektor och biträdande rektor

Resurser:

Samverkan mellan alla människor som är inblandade i att bygga en sund och trovärdig skola

Utvärdering:

I det dagliga mötet med eleverna har Källskolan försökt att i möjligaste mån möta barnens behov via samtal. För elever med återkommande stora samtalsbehov har rektor i samråd med elevvårdsteamet utsett samtalspartner för en tid. När kurator vid behov kopplas in är det oftast fråga om att motivera föräldrar att ta en BUP-kontakt.

Åtgärdsprogram har fungerat bra (se perspektiv "Åtgärdsprogram").

Morgonsamlingarna fungerar olika i klasserna – men överlag ligger betoningen på att samtala omkring den typ av frågor som berör eleverna själva, s.k. existentiella frågor. Mentorerna, ska i samråd med eleverna i sina klasser, själva ha stor frihet att utforma dessa samlingar. Rektor, kollegor och föräldrar ska ha insyn i hur samlingarna fungerar och har rätt att komma med synpunkter på utformningen.

Genom att arbeta i denna dialogform sker en kontinuerlig utveckling av morgonsamlingarna.

I kristen etik har alla ovanstående mål bearbetats och när t.ex. 5:orna spelade upp ett eget drama från kristen etiklektionerna inför hela drygt 400 personer på Källskolans avslutning så symboliserade det att en hel del av de etiska perspektiv som vi försöker att följa på Källskolan faktiskt gått in hos eleverna.

Mobbingplanen behöver ytterligare aktualiseras. Alla i personalen fick läsa igenom den på nytt under vt -05 och behovet av en riktad föreläsning till hela personalgruppen lyftes då fram. Kan vara en lämplig personal- och föräldrautbildningsuppgift för en extern föreläsare l.å. 05-06?!

VarDags Tro – ett seminarium om att ha en positiv och livsbejakande syn på *arbete* utifrån ett kristet perspektiv. Sju kristna friskolor i Storstockholm i samarbete under en seminariedag den 5 april - 05. En affärsjurist och en affärskonsult i samarbete med Källskolan föreläste och ledde arbetet som fick såväl Källskolans som de övriga skolornas personal att "lyfta".

NORMER OCH VÄRDEN

Mål för Källskolan:

* Att eleverna ska ta viktiga steg på den bana som vi önskar ska leda till att de får uppleva glädjen i att finna en **yrkesinriktning** som de trivs med. Våga visa på andra värden än pengar, vad det gäller yrkesval. Förbereda eleverna på att en flexibilitet behövs inför framtiden; en förståelse att man troligen behöver mer än en yrkesutbildning i framtiden.

Vi vill ge eleverna en beredskap att realistiskt möta en morgondag där många människor saknar jobb, samtidigt som vi vill att de ska **våga ha drömmar** inför framtiden. (Endast en pedagog som själv vågar drömma och visionera - har förmågan att ge detta vidare till sina elever!)

Mitt i denna målinriktning och realism vill vi uppmuntra eleverna "att bara få vara" och vara älskade och respekterade "för sin egen skull".

* Att eleverna ska förberedas för ett helt liv som består av många olika **relationer**. Att de ska våga drömma om solida och varaktiga relationer trots en verklighet, som inte minst genom massmedia kryper ända in på skinnet på oss var och en, med våld, hat och otrohet.

Att våga **förstå** och närma sig **den som tänker, tycker och är annorlunda** än "jag, mitt och vårt".

* Att få ge eleverna en möjlighet att påverkas och utvecklas genom de värderingar och normer som i snart tusen år varit en grundval för vårt land och vår världsdel, nämligen **den kristna tron** som bl.a. sammanfattats i tio Guds bud och i det dubbla kärleksbudet till Gud och till vår nästa.

Att hjälpa eleverna **förstå och kunna tillämpa demokratiska spelregler** som en följd av att man tillägnar sig dessa värderingar och normer.

(Se vidare "Källskolans kursplaner" under "Kristen etik").

Ingående moment/ämnen:

Hela källskoledagen, d.v.s. skolbarnsomsorg/förskoleklass/skola
Samhällskunskap/Religion är två nyckelämnena där eleverna kan få lära sig att förstå den omvärld som finns "bortom Källskolan"

Kristen etik, skolans val, i åk 4-9. Undervisning om relationer och om en god självbild ingår i detta ämne.

Skolans olika handlingsplaner

Föräldraförtbildning. Se "Källskolan - en fördjupad beskrivning av informationsfolderns målsättningar" under rubriken..."ett starkt samspel"...

Ett område där skolan kört fast och kommer att arbeta vidare med är kontakterna mellan några elever på Källskolan Tibble och några äldre personer i ett närliggande bostadsrättsområde. Det hela har utvecklats till "ett dom och vi-drama". För att hitta öppningar i den dialogen kommer under l.å. 04-05 en samtalsgrupp att skapas där några oberoende representanter från kommunen kommer att ingå.

Ansvarsfördelning:

All personal och alla elever

Skolans styrelse och under styrelsens ledning föräldragruppen på skolan

Resurser:

Föräldragruppen

Elevernas egna erfarenheter

Personer som berättar om sina yrken i klassen och som tar med elever på studiebesök på sina arbetsplatser

Personer som har och har haft erfarenhet av arbetslöshet och som kan kommunicera såväl realism som hopp och möjligheter till eleverna på dessa områden

Kyrkor och andra ideella organisationer; närpolisen, skolsyster

Skolans personalgrupp

Rådgivning inför gymnasieval med konsulthjälp från intagningsnämnden i Järfälla

Utvärdering:

En ny tillämpning av "att bara få vara" och att vara älskad för sin egen skull har vi kommit på under det år som gick (och året innan) då vi fördjupat oss i *bedömning och betygssättning*. När vi arbetat med att tydliggöra vad och hur man bedömer eleverna har vi också försökt definiera elevernas rätt till "bedömningsfria zoner". En begynnande medvetenhet hos eleverna om vad som är vad i detta har faktiskt, här och där, börjat att skönjas under l.å. 04-05.

(J.m.f. dokument om betygssättning på Källskolan).

Efter att förra året ha konstaterat att det var en klar miss att Källskolan Tibble år 1999 etablerade sig bredvid ett bostadsrättsområde med många pensionärer utan att ha haft en klar inflyttningsstrategi,

förstod vi att det nu var dags att på allvar ta tag i dessa frågor.

Några oförnuftiga elevincidenter och några reaktiva pensionärsgensvar – och sen var "marken bränd" och "inbördeskriget" i full gång.

När försök togs från skolans sida att upprätta kommunikation/handlingsprogram togs detta inte emot. Kontakt togs med kommunen, socialtjänsten och polisen och i samtliga instanser var man positiv till att lösa den "fjäder som blivit en höna" men pensionärernas företrädare var ovilliga till en dialog med tredje part inblandad. "Skolan skulle skickas till Norrland"!

Situationen "frystes ner" eftersom till slut inga elever vågade gå in i området och tveksamhet om hur vi skulle kunna upprätta en kommunikation med områdets företrädare spred någon form av handlingsförlamning på Källskolan. Det goda var ändå att det inte nu fanns något att klaga på över huvudtaget – från något av hållen!

Efter ett halvår, runt julen detta l.å. 04-05 hörde vi att någon pensionär uttalat sig att det blivit så lugnt i området. Bra, men fortfarande inget riktigt konstruktivt "omvärldsarbete".

I slutet av april ringde en uppretad dam på tel. svararen och tog fram sin frustration över att ungdomar från Källskolan gått genom området och skräpat ner med godispapper.

Dagarna efter "skedde undret" - Björn, f.d. fritidsledare, initiativtagare till flera av kommunens kulturarrangemang under många år, musiker, boende i området, ringde rektor och undrade om han fick hjälpa oss att lösa upp denna "knut" som han sen c:a ett år tillbaka iakttagit och funderat över. Tack, sa rektor och ordnade ett stormöte med Tibbles drygt 90 elever och lärare dit Björn kom och tillsammans med rektor, skyddsombudet och en av skolans elevassistenter la fram den plan som han och gruppen bestämt sig för mellan det första samtalet och stormötet.

Björn beskrev, på stormötet, hur han märkt att de boende i hans område hade en förutfattad mening om vad som skulle hända så fort en elev från Källskolan gick på gångstigen igenom området. När han ironiserade över detta och sa med pipig röst: "Titta nu kommer det elever från Källskolan – dom kommer säkert att kasta ett papper i vårt nystädade område", fick han alla elever med sig.

Lite mer prat följde och när nu rektor ställde frågan om vilka som någon gång kastat ett papper på gångvägen mellan Konsum och skolan så sågs plötsligt "en skog av händer" i luften. Innan mötet var över bestämdes att Björn skulle verka för att papperskorgar hängdes upp efter gångstigen och att klasserna på Källskolan, 6-9 skulle ta varsin vecka resten av våren och klassvis vid ett tillfälle varje vecka gå längs hela gångstigen och plocka skräp – eftersom det är ett väl frekventerat gångstråk där många andra skolors elever, Källskolans ungdomar och andra vuxna Kungsängensbor vandrar – och där det m.a.o. finns en hel del skräp att plocka. Björn skulle dessutom gå till bostadsrättsföreningens styrelsemöte samt till berörda tjänstemän på kommunen och informera om dessa planer.

I månad senare hölls nytt stormöte då Björn informerade om att ett antal pensionärer kommit till honom och undrat vilka dessa trevliga ungdomar var som gick och städade på deras område; att styrelsen valt honom till kontaktman mellan föreningen och Källskolan och att papperskorgar snarast skulle sättas upp. Eleverna ville permanenta "veckostädningen" och fick lärarnas stöd för detta. Källskolans skyddsombud blev vald att vara Källskolans kontaktperson och i långtidsplaneringen klubbades att vi ska verka för att intressanta äldre personer från närområdet ska komma och möta skolans ungdomar, "ösa ur" sina livserfarenheter och berätta om sådant som är värdefullt för ungdomarna att ta del av.

Ett **mål att ta med inför nästa l.å.** är att det sköra men enormt konkreta omvärldsarbete som nu är igång ska fortsätta att utvecklas och att det också ska få leda till nya "mål bortom målen"; ett vore att **utveckla elevernas ansvar och inflytande** på skolan och inom skolämnen i samarbete med Björn och fler av hans boendeföreningskamrater.

ELEVERNAS ANSVAR OCH INFLYTANDE

Källskolans mål:

- * Att eleverna mer och mer förstår vikten och får uppleva stimulansen av, att ta ett eget ansvar för skoldagen/skolarbetet.
- * Att ge eleverna en grund att stå på, för fortsatta studier och för framtida yrkesliv, där man lärt sig ansvars- och initiativtagande samt lärt sig samarbeta under demokratiska former. (Se vidare "Källskolan - en fördjupad beskrivning av informationsfolderns målsättningar" under rubriken ... "strävar efter att" ...).
- * Att utveckla elevernas sociala och emotionella kompetens

Ingående moment/ämnen

Genom veckobladet som varje elev (F-5; 6-9 tränas till personligt ansvar) får på måndagsmorgonen ges tydliga instruktioner om vad som förväntas av eleverna och vilka olika plikter som var och en förväntas uppfylla.

Via en levande och individuellt utformad kontakt mellan lärare, elever och föräldrar, med lektionstid, veckoblad, utvecklingssamtal och andra samtalskontakter mellan skola och hem som grund, "varsamt men envist", låta detta ansvarstagande och därmed också inflytande, stegras.

Undvika stereotyper utan istället låta olika mognadsnivå och personlighetsdrag hos eleverna påverka hur denna stegring ska gå till.

I denna "individualiserade modell av ansvarstagande" precisera sån't som **alla** på ett likartat sätt ska kunna ta ansvar för; på en slags basnivå oberoende av mognad eller personlighet.

Exempel på ansvarstagande på basnivå är:

- Ordning på den personliga arbetsplatsen och i gemensamma skåp/hyllor i klassrummen.
- Ställa tillbaka böckerna på biblioteket enligt de instruktioner som getts.
- Skor och kläder på rätt ställe i kapprummet.
- Hantering av tallrik, glas och bestick efter skollunchen/mellanmålet.
- Ta läxböcker och meddelanden av neutral informationskaraktär *1) (t.ex. veckoblad) mellan skola och hem. Följa skolans samvaro- och trivselregler. Vara delaktiga i att utforma skolans samvaro och trivselregler

En växande delaktighet i den egna pedagogiska planeringen/processen. Hjälpa eleverna att relatera till hela målstyrningstanken genom att tillämpa Källskolans handlingsplan för betyg och bedömning. Direkt ovan angivna ansvarsområden (kursiverad text) är det som prioriteras i Källskolans kvalitetsarbete I.å. 04-05.

Andra instrument är:

Etiktsamtal, under etiklektionerna eller när helst det passar in under något annat ämne, "Charlie" (en samtalsmetodik som polisen utvecklat och som framför allt är bra för de yngre åldrarna), föräldramöten, elevens val, elevrådet och vid *utvecklingsforum då elever, föräldrar och personal samråder.*

Medhjälpsystem vid skollunchen. Ordningssvakter. Kamratsödjare – j.m.f. mobbingplanen.

Att växa i ansvarstagandet för sina skolkamrater ute på skolgården. Från att hjälpa bästa kompis i en knipa till att ta ansvar för en liten skolkamrat som jag knappt vet vem det är.

Ansvarsfördelning :

Samarbete mellan elev, förälder och skolpersonal med utvecklingssamtalet som den formella grundstenen.

Resurser:

Se ovan under "ingående moment/ämnen".

Extra utvecklingssamtal behövs oftast om man ska få tid att på allvar arbeta med personlighetsutveckling. Detta sker då på förälders/elevs initiativ. (Ej att förväxla med åtgärdsprogram. Här tar skolan initiativet).

Utvärdering:

Elevers ansvar och inflytande är ett område som vi valt att prioritera i det gångna läsårets kvalitetsplan. (J.m.f. Plan för kvalitetsarbete). När vi under I.å. 02-03 fördjupade oss i betygsfrågan och synen på lärande utifrån LPO-94 stod det klart för oss att vi som ett naturligt nästa steg kan flytta fram skolans positioner rejält vad det gäller elevernas ansvar och inflytande – om vi är beredda att ta konsekvenserna av läroplanens kunskapssyn. Och det är vi och det vill vi!

Vi började naturligtvis att arbeta med detta redan under I.å. 03-04 och såg vissa framsteg och hade därför ambitionen att verkligen "nä högre höjder" I.å. 04-05. Utvecklingen blev nog mindre dramatisk än vad vi i "projektermer" först tänkte. Vi har inte bedrivit den "elevens inflytande kampanj" som vi kanske tänkte oss, utan arbetet har snarare fördjupats – om än bristfälligt, så dock stadigt – under detta I.å. För elevkommentarer omkring var de tycker att vi befinner oss, och det är verkligen både ris och ros, j.m.f. enkätfrågor ställda av elever och lärare i 9:an till elever i 9:an i början av juni -05.

Under året som gått har elevråd kontinuerligt bedrivits på båda skolorna. Bäst har det fungerat på Brunna p.g.a. bättre kontinuitet av vuxensupporten. På Tibble har supportuppdraget vandrat mellan fler i personalgruppen och det har försvagat genomslagskraften för elevrådet. En reform, under våren, är att rektor ska börja att vara med vissa gånger. Detta har väsentligt ökat elevrådets reella beslutsmyndighet eftersom det blir "kortare väg" mellan förslag, beredning och beslut. Rektor har lättare att snabbare sortera och lägga idéer och förslag i "rätt beslutsorg".

Vi har tidigare saknat skyddsombud bland eleverna men f.o.m. I år finns det på varje skola. På båda skolorna har det också genomförts skyddsronde där elevernas skyddsombud deltagit och påverkat skyddsarbetet på ett konstruktivt sätt.

Det har varit svårt att hitta bra kurser för personalen att gå på för kunna få fler verktyg i att utveckla elevinflytandet. Den metod som verkar vara mest gångbar för Källskolan är att i samarbete med andra skolor ytterligare hitta framkomliga vägar.

I samarbetet med Mikaelskolan i Sollentuna finns en stark potential, för båda skolorna, till att förstärka detta perspektiv. En annan grupp som långsiktigt kommer att utveckla elevinflytandet är en nationell rektorsgrupp, från Lappland till Bohuslän, med 6 rektorer inkl. Källskolans rektor, där frågan har hög prioritet tillsammans med ett antal andra högtintressanta pedagogiska utvecklingsområden.

Konkreta verksamhetsmål för I.å. 05-06 fastställs v. 33 då kollegiet under en dag arbetar med arbetsplanen. Området har tillsvidare en fortsatt prioritet inom kvalitetsarbetet, med tanke på att förändringsarbetet tar längre tid än vad vi först trodde.

SKOLA OCH HEM

Mål för Källskolan:

- * Att i samspelet med föräldrarna mer och mer förstå elevernas behov; intellektuellt, socialt och andligt.
- * Att i samspelet med föräldrarna på ett relevant sätt kunna stimulera eleverna till kunskapsinhämtning/tillämpning samt social och mänsklig mognad.

Ingående moment/ämnen:

Ett starkt samspel mellan skola och hem. (J.m.f. "Källskolan - en fördjupad beskrivning av informationsfolderns målsättningar" under rubriken ..."ett starkt samspel"...).

Utvecklingssamtalet.

Föräldrars möjlighet till skolbesök/ideell medhjälp.

Föräldramöten.

Utvecklingsforum. (Elever, föräldrar och skolpersonal i samråd).

Styrelsefunktion. Alla föräldrar är liksom övriga medlemmar, valbara till styrelsen i den förening som är huvudman för Källskolan, "Föreningen för kristen skola i Upplands-Bro".

Betygskommunikation mellan skola och hem. Utbilda föräldrarna i det nya betygssystemet. J.m.f.

Källskolans betygsplan.

Ansvarsfördelning:

Ett delat ansvar mellan personal och föräldrar. Skillnaden är att källskolans personal har ett professionellt ansvar att upprätthålla detta samspel, medan föräldern har ett etiskt men mer frivilligt ansvar i förhållande till denna samverkansprocess.

Resurser:

Personalens ordinarie arbetstid. Föräldrarnas engagemang.

Alla "eldsjälar" som ständigt berikar Källskolans verksamhet.

Föreläsare på föräldra/personalfortbildningsdag.

Utvärdering:

Under l.å. har som vanligt många föräldrar här och där på skolan utfört beundransvärda insatser utifrån ett eget frivilligt engagemang.

Utvecklingsforum avstannade tyvärr p.g.a. för hög arbetsbörda hos berörd personal. Tankarna på att på detta sätt utveckla samarbetet mellan skola och hem har dock inte slagits ur hågen. Målsättningen är att, på Tibble, genomföra minst ett per termin kommande l.å.

Föräldra/personalfortbildningen frös också inne. Tyvärr – enligt såväl personalen som föräldrar.

Föräldramötena har varit olika välbesökta i olika klasser – ett intressant möte kommer att hållas direkt i samband med skolstarten l.å. 05-06, då det första föräldrautbildningstillfället i betygskunskap äger rum.

Vi påbörjade vår nya betygsstrategi under l.å. 04-05 men eftersom eleverna i 6:an ska utbildas året innan föräldrarna till samma elever får sin utbildning i 7:an, så är det dags ht -05 för Källskolans första betygsutbildning för föräldrar. Även 8:an och 9:an föräldrar får i detta övergångsskede också komma med. F.o.m. Nästa år är vi sen helt i fas med vår betygsplan. Genom betygsutbildningen förstärks också föräldrainsflytandet ytterligare. Tanken är att den som bättre förstår villkoren för läroprocessen, inklusive bedömningssidan, också kan vara mer delaktig i denna.

Redan f.o.m. F-klassen påbörjas dock denna utbildningsdrive med att föräldrarna blir informerade om lärandet, betygssättning och bedömning. Ett föräldramöte per år ända upp t.o.m. åk 7 förekommer sedan denna betygsinformation då den rubriceras som "utbildning".

Många röster, från både skola och hem, uttrycker sitt gillande över att föräldrarnas roll är så pass stark på Källskolan som den är. Det är också uppskattat av föräldrarna att Källskolan på alla nivåer är så snabb att kontakta hemmen och då har som målsättning att resonera med hemmen snarare än att diktera/få dikterat vad som behöver göras i en given situation.

En nyhet för i år var "Öppen skolgård" på Brunna. (J.m.f. Kulturarvet).

Alla klasser F-5, elever, personal, föräldrar, släkt och vänner möttes, grillade och tittade på elevernas dans, rock och teaterframträdanden. Kvällen var mycket lyckad och det hela ett populärt och ett bra sätt att befrämja god kommunikation och gemenskap mellan skola och hem.

SKOLA - FÖRSKOLEKLASS - SKOLBARNSOMSORG

Mål för Källskolan:

- * Ett nära och förtroendefullt samarbete mellan de tre verksamheterna. Källskolan arbetar utifrån ett helhetsperspektiv med barnet i centrum.
- * Att personalen inom resp. verksamhet ska förstå och vara stolta över både likheter och olikheter mellan verksamheterna.
- * Att eleverna ska ha glädje av att verksamheterna både hör ihop och har sin egen särart.
- * Gemensamma källskoledagar/aktiviteter.

Ingående moment/ämnen:

Samarbetsprojekt "kors och tvärs" mellan de tre verksamheterna inom arbetslagens ram. Stormöten där alla personalkategorier blandas med alla elever. Olika undervisningsstruktur i var och en av verksamheterna. Genom arbetslagen också likartad undervisningsstruktur. Integrering skola, förskoleklass / "fritids" genom att "fritidstimmar" sprängs in under olika tider under källskoledagen.

Ansvarsfördelning:

Rektor och personalen som ingår i arbetslagen. Arbetslaget på Brunna, tidigare delen av grundskolan, består av pedagogisk personal från alla tre verksamheterna samt rektor. (Arbetslaget på Tibble, senare delen av grundskolan, består av pedagoger och elevassistenter samt rektor).

Resurser:

Flexibel och professionell personal som är öppen för kreativa lösningar inom arbetslagens ram. Arbetslagen möts varje vecka. Arbetslaget på Brunna är nedbrutet i mindre arbetsenheter där personalen inom Skolbarnsomsorgen utgör en av dessa enheter. Gemensam föräldragrupp genom att alla föräldrar är medlemmar i den gemensamma skolföreningen som är huvudman för skolan och därmed också är valbara till skolans styrelse. Styrelsemedlemmarna (de allra flesta är föräldrar och har barn inom någon eller några av de tre verksamheterna) har "kort väg" till eleverna som de ju bl.a. ska representera i skolans styrelse. Detta utgör en stabil bas att utgå ifrån vad det gäller samarbete och samsyn mellan de tre verksamheterna.

Utvärdering:

Förskoleklassen jobbar i nära samarbete med å.k. 1. Enheterna befinner sig också fysiskt sätt nära varandra i skolbyggnaden och man har gemensamma samlingar/arbetspass flera ggr i veckan. F-klassen deltar också i storsamlingar och i övriga gemensamma skolaktiviteter. Fritids verkar i samma byggnad som klasserna F-5 och samarbetet mellan fritids och skola faller sig naturligt. Fritidspersonalen har även en del arbetstider under skoldagen i de olika klasserna. Eftersom Källskolan är en liten skola är det ett väldigt nära samarbete mellan såväl elever och lärare som mellan olika personalkategorier. Detta samarbete fungerar också väl. Den länk som behöver stärkas är de mellan Fritids/Brunna F-5 och Tibble 6-9. P.g.a. att det geografiska avståndet mellan skolorna behövs det att kompensatoriska strategier i högre utsträckning än vad som nu sker, växer fram. Något att arbeta med i nästa års kvalitetsarbete?

Mål för Källskolan:

- Eleverna ska förstå att skolarbetet i stor utsträckning syftar till att de ska få en god chans att få ett yrke som de trivs med, senare i livet. (J.m.f. "NORMER OCH VÄRDEN" under "Mål för Källskolan").
- Eleverna bör kontinuerligt tränas i olika sociala situationer, allt från att kunna fylla i en plusgiroblankett till att uppföra sig med "etikett" på en restaurang.
- Ge eleverna en god inblick i och därmed möjlighet att delta i det föreningsliv som finns representerat i kommunen.
- Eleverna ska väl förberedda möta destruktiva inslag i omvärlden och då ha en beredskap att fatta konstruktiva och välgenomarbetade beslut. T.ex. veta hur man kan **säga nej** när man blir erbjuden sin första cigarett eller sin första öl.
- Eleven ska tryggt kunna förflytta sig i trafiken till och från skolan utan att riskera sin egen eller andra människors säkerhet.
- Eleverna ska medvetet tränas att i att vårda sin närmiljö. Varsamhet om saker, egen och andras egendom.
- Ett bra samarbete med andra skolor så att inte Källskolan blir isolerade inom skolvärlden
- Befrämja förståelse och respekt i förhållande till andra etniciteter och religioner

Ingående moment/ämnen:

Kontakter med yrkeslivet sker framförallt genom att föräldrar till skolbarnen m.fl. vuxna kommer till skolan och informerar om sina jobb samt ordnar möjligheter för studiebesök på sina resp.

arbetsplatser

Kontakter med andra skolor

Utnyttja det utbud av "socialiseringsmöjligheter" som såväl närmiljön som storstaden erbjuder

Kontakter med föreningslivet

Samhällskunskap och svenska

Alkohol-, narkotika- och tobaktema (ANT-tema)

Lag och rätt i So-blocket

Drama

Trafiktema

Biblioteksbesök i Tibble

Charliesamtal

Lägerskolor

Ansvarsfördelning:

Berörd personal

Resurser:

Buskort för att kunna åka obehindrat inom Stor-Stockholm

Besök av yrkesrepresentanter och besök av eller skriftlig information från representanter från föreningslivet

ANT-projekt i Upplands-Bro kommun. Skolsystem. Föräldrar och andra vuxna, äldre syskon och andra tonåringar som goda förebilder på hur man kan leva drogfritt.

Polisbesök

Utvärdering:

Eleven ska förstå...

Detta har vi gjort:

Projekt, t.ex. "staden" (F-1)

Studiebesök på/kontakter med: Coop, sopstationen, bondgård, Svea Livgarde, föetagarkontakter, utbildningsmässor, yrkesmässor, polisen, präster/kyrkan, lägerskolor

Eleverna ska kontinuerligt tränas...

Detta har vi gjort:

Drama

Etiska dilemman, rollspel

Restaurangbesök med olika klasser

Detta har vi inte gjort:

Fyllt i olika blanketter

Ge eleverna en god inblick...

Detta har vi gjort:

Allmän information om föreningslivet i några klasser
Riktad information till vissa elever /föräldrar om föreningsaktiviteter
Besök från svenska kyrkan med info om konfirmation
Använt oss av en hel del olika föreningars utbud till elevens val Tibble och i samband med friluftsdagar för hela skolan

Detta har vi inte gjort:

Aktivt tagit hit olika representanter för många olika föreningar/aktiviteter

Eleverna ska väl förberedda...

Detta har vi gjort:

Info om tinnitus åk 4-9

Besök av "Ja till livet"

Etiklektioner med syfte att lära sig tycka till och stå för sin åsikt

Allmänna genomgångar om ANT inom ämnena

Detta har vi inte gjort:

Temaarbete och fördjupning inom ANT

Eleverna ska tryggt kunna förflytta...

Detta har vi gjort:

Polisbesök med en gedigen dialogföreläsning om trafiken och dess faror (åk 6-9)

Allmän trafikupplysning inom ämnena (hela skolan)

Eleverna ska medvetet tränas...

Detta har vi gjort:

Städdag

Klasstädning med belöning (8:an)

Städning i närområdet utanför skolan (6-9)

Städning av skolgården (F-9)

Studiebesök på kommunens miljöstation. Info om källsortering

Haft regler omkring hantering av böcker och annat arbetsmaterial.

Ett bra samarbete...

Detta har vi gjort:

Fotbollsturnering med andra 3 andra friskolor (åk 6-9 flickor och pojkar). Flickorna vann sin turnering och pojkarna vann Fairplaypriset för tredje året i rad.

Innebandyturnering med omkringliggande kommunala skolor (Brunna)

Pingis turnering i kommunen (åk 3-6)

Allsång med alla treor i kommunen

Detta har vi inte gjort:

Samarbetat med andra skolor på elevnivå

Befrämja förståelse och respekt....

Detta har vi gjort:

Kontinuerligt inom ämnena och speciellt i SO, RE och i kristen etik

Detta har vi inte gjort:

Tidigare l.å. har Källskolan t.ex. samarbetat med en invandrartät klass i Rinkeby där de flesta eleverna är muslimer (Brunna); haft en veckas romerprojekt på Tibble eller tematiskt arbetat med samernas situation. L.å. 04-05 var det för lite av den typen av utblickar för att detta mål ska anses vara uppfyllt.

Bör åtgärdas under nästa l.å.

UTVECKLINGSSAMTAL

Mål för Källskolan:

- * Ge goda förutsättningar för ett **utvecklande samtal** mellan tre likvärdiga parter; eleven, föräldern/föräldrarna och läraren/lärarna. Gäller såväl förskoleklassen som skolår 1-9.
- * Kunna analysera varje elevs skolsituation så väl att vi som personal, under de 30-60 min vi har till vårt förfogande för utvecklingssamtalet med eleven och föräldrarna, ska kunna ge en relevant lägesbeskrivning till varje familj om hur skolarbetet fungerar för eleven
- * Göra elever och föräldrar mer och mer delaktiga i planeringen för resp. ämne och för den totala skolsituationen
- * Kunna stimulera eleverna till allt bättre resultat i skolarbetet samt till en allt trivsammare skolsituation
- * Att ha utvecklingssamtal minst en gång per termin. **Erbjuda** fler samtal i de situationer där det behövs.
- * Erbjudande om frivilliga utvecklingssamtal på "fritids"/medverkan av fritidspersonal vid vissa av skolans utvecklingssamtal på förekommen anledning

Ingående moment/ämnena:

Alla parter ska vara väl förberedda. Klassläraren sammankallar och ger tips på hur man kan förbereda sig i god tid innan utvecklingssamtalet.

Klassläraren informerar - i god tid - övriga lärare om när utvecklingssamtalet ska hållas

Ämneslärare lämnar uppgifter till klassläraren i god tid innan utvecklingssamtalet

Rektor och personalen på fritidshemmet samlas minst en gång/läsår för att gå igenom hur det går för eleverna där

Ansvarsfördelning:

Klassläraren/eleven/föräldrarna

Övriga lärare ger sin information om eleven vidare till klassläraren

Resurser:

Tidsomfattning 30-60 min/elev

Arbetsplatstid (Ap-tid) för läraren.

Dagtid för de föräldrar som har möjlighet att komma loss från sina jobb

Kontinuerligt samrådande i arbetslaget omkring hur det fungerar för de enskilda eleverna i olika ämnen och i olika situationer under skoldagen

Betygssamtal/betygskonferenser för berörda lärare på Tibble

Fritidspersonalens dokumentation och erfarenhet

Utvärdering:

Utvecklingssamtalen förbereds numera framförallt på ett övergripande sätt. Se Källskolans betygsplan. Detta är igång och fungerar redan mycket tillfredställande.

Det som på detaljnivån kan vara ett problem är att lärare som undervisar många elever speciellt på Tibble kan uppleva sig tungt belastade under utvecklingssamtalsperioden. Men i takt med att dialogen omkring lärandet förstärks mellan lärare, elever och föräldrar så sker det ett mer kontinuerligt och ett naturligare utbyte av tankar och information, vecka efter vecka. Utvecklingssamtalet blir då mindre dramatiskt och snarare en av flera avstämningspunkter.

ÅTGÄRDSPROGRAM

Mål för Källskolan:

* Att det ska upprättas fungerande och utvärderingsbara åtgärdsprogram för alla elever på skolan som är i behov av sådana.

* Att skapa ett klimat på skolan där det finns en fungerande förebyggande elevvård genom att det alltid finns positiva initiativ på gång.

Elevvården får aldrig reduceras till enbart ett "brandutryckningssyndrom", d.v.s. att vi alltid väntar in i det sista med att åtgärda olika brister och därför ständigt tvingas "rycka ut" för att lösa olika "kriser".

* Att i största möjligaste mån **"arbeta genom föräldrarna"**, direkt eller indirekt, i allt det som har med fostran att göra. Den kristna grundsynen samt bl.a. de positiva erfarenheter som ett **systemteoretiskt arbetssätt** medfört inom behandlingssektorn, motiverar oss att arbeta på detta sätt. Vi arbetar dessutom hellre **lösningssinriktat** än problemcentrerat.

Obs! En lösningssinriktad inställning innebär inte att man inte definierar problemen. Kort sagt innebär det dock att man snarare **fokuserar på lösningar** än på problem.

(Se vidare under handlingsplan för "Elevvård").

* Det ska finnas regler för samvaron på skolan. Dessa uppdateras varje nytt läsår.

Såväl elever som personal ska vara delaktiga i denna process.

* Att ha fungerande elevvårdsrutiner när elevvården måste "rycka ut", d.v.s. veta vem som gör vad.

(Se nedan på "ansvarsfördelning" samt handlingsplan för "Elevvård").

* Att, i samråd med föräldrarna, sätta in relevanta stödåtgärder i tid och via en noggrann uppföljning och utvärdering av dessa, **ofta få konstatera glädjen och tillfredställelsen hos den elev som förstår att vuxenvärlden hört, lyssnat in och lyckats vara delaktig i uppfyllelsen av hennes behov.** J.m.f. Policydokumentet "Det specialpedagogiska perspektivet".

Ingående moment/ämnen:

Källskoledagen och alla processer som pågår - oavsett om de startat hemma, i skolan eller någon annanstans.

Ansvarsfördelning:

All personal på skolan deltar utifrån olika ansvarsområden.

Den som är närmast (eller "nästan" som Bibeln uttrycker det), handlar först.

Därefter gäller principen "rätt problem i rätt knä". Rektor ansvarar för att så blir fallet.

Resurser:

Specialundervisning.

Ämnesfördjupning inom elevens val.

Elevvårdsgrupp (Evg) samt elevvårdskonferens (Evk) vid behov.

Källskolan samarbetar med skolhälsovården i kommunen och vid behov hyr vi in psykologtjänster/kuratorstjänst alternativt vänder oss till BUP.

Ett elevvårdsteam ska ta konkret form under året.

Utvärdering:

Under året som gått har en standardisering av formen för åtgärdsprogrammen skett vilket underlättat hanteringen av dessa. Speciallärarna har haft god ordning på sina papper och strategier och fler och fler lärare på Källskolan börjar att kunna tillgodogöra sig tankarna kring "Det specialpedagogiska perspektivet". Ett tidigare "reoveringsprojekt" (j.m.f. "Kvalitetsredovisning") har börjat fungera riktigt bra efter ett antal år av målmedvetet arbete.

KURSPLANERNAS TOLKNING

Mål för Källskolan:

Att kunna tolka kursplanerna på ett för eleverna, föräldrarna och lärarna relevant sätt och att dessa tolkningar ska stimulera hela lärprocessen från F-klass upp t.o.m. skolår 9.

Ingående moment/ämnena:

Det omfattande arbete omkring betygssättning och kursplanetolkning som Källskolan genomförde l.å. 03-04 och som finns redovisad på Källskolans hemsida www.kallskolan.nu under ”Arkiv/Källskolans svar till Skolverket”.

Ansvarsfördelning:

Se Källskolans svar till Skolverket

Resurser:

Berörd personal, elever och föräldrar

Sakkunniga på skolverket

Andra skolor som Källskolan samarbetar med

Lärarnas ordinarie arbetsplats tid och planeringstid

Konferenstid/Studiedagar

Skolverkets material. Senast utgivna skrift i ämnet är ”Betygsboken” från 2004.

Utvärdering:

Bakgrund:

L.å. 03-04. Skolverket dök helt plötsligt upp i september -03 för en oanmäld inspektion. Man var ute efter att speciellt kontrollera ett antal konfessionella skolor och hur dessa sköter sitt statliga uppdrag. Källskolan visade sig sköta sig uppdrag bra men fick ett föreläggande ”på köpet” omkring den ofullbordade genomgången av kursplanerna. Se kvalitetsplan för Källskolan l.å. 02-03.

”Resten är historia.” Läs mer på Källskolans hemsida www.kallskolan.nu om inspektionen, föreläggandet och föreläggandets hävande.

Många positiva bieffekter har kommit fram ur detta arbete – en är en mycket starkare målsättning omkring ”elevernas ansvar och inflytande”.

L.å. 04-05 har vi fortsatt att tillämpa vår nya betygsplan och känner över lag att detta arbetssätt definitivt kommit för att stanna. Det som vi framförallt måste få igång till l.å. 05-06 är möjligheten för våra äldre elever att få möta jämnåriga från någon annan skola för att dela erfarenheter omkring dessa frågor.

Mikaelskolan i Sollentuna och Källskolan har redan bestämt sig för ett sådant utbyte – så nu gäller det bara att verkställa det också.

ELEVENS VAL

Mål för Källskolan:

Fördjupning inom ett ämnesområde.

Roterande ämnesval varje termin.

Helst en ny elevvalsgrupp varje termin, men åtminstone en ny varje läsår. Som skola påverkas vi av de önskemål som eleverna kontinuerligt för fram, både gällande vilka elevvalsgrupper vi anordnar och vad dessa elevvalsgrupper innehåller.

Ingående moment/ämnen:

Under ht 97: Konst, Data, Svenska/Matteverkstad och Dans i små åldersblandade grupper, skolår 3-6.

Under vt 98: Konst, Data, Svenska /Matteverkstad. (Dans tillbaka som skolans val efter några terminers avbrott).

Under ht 98: Konst, Data, Idrott, Sv/Matteverkstad.

Under vt 99: Idrott, Teater, Konst, Sv/Matteverkstad.

Under ht 99: Ämnesfördjupning inom eget arbete skolår 3-8.

Under vt 00: Teater, Precisionssport, Konst, Teknik/Konstruktion, Web.teknik i små åldersblandade grupper skolår 3-5. Ämnesfördjupning skolår 6-8.

L.å. 01-02: Ämnesfördjupning.

L.å. 02-03: Ämnesfördjupning.

L.å. 03-04: Valgrupper terminsvis på Tibble och ämnesfördjupning på Brunna.

L.å. 04-05: Ämnesfördjupning på Brunna valbara grupper på Tibble

Ansvarsfördelning:

Personalen är handledare. På Brunna är det oftast klassläraren medan det på Tibble är betydligt fler aktörer eftersom grupperna är mindre; klasslärare, ämneslärare, elevassistenter, skolassistenter och t.o.m. föräldrar var engagerade under l.å. 04-05.

Resurser:

Se ovan

Ämneslitteratur, biblioteket, internet

Studiebesök

Föräldrainsatser

Intresseföreningar

Utvärdering:

F.o.m. åk 3 t.o.m. åk 6. 80 min/vecka i små åldersblandade grupper, d.v.s. mellan 5 och 15 elever i varje grupp under tiden ht 95 t.o.m. vt 99.

F.o.m. ht 99 tillämpar vi elevens val på ett annat sätt nämligen genom att ge tid under eget arbete till ämnesfördjupning i de olika ämnena.

L.å. 03-4 införde vi på nytt olika valgrupper på Tibble vilket också fortsatte under l.å. 04-05.

På Brunna har vi fortsatt att lägga elevens valtiden på ämnesfördjupning under rubriken "eget arbete" f.o.m. Skolår 3-5.

Inför l.å. 05-06 bör det avsättas prioriterad tid i samband med upptaktsdagarna för personalen för att göra en starkare samordning mellan Brunna och Tibble och för att kunna göra en grundligare analys av vad vi vill med *Elevens val – fördjupning i ämnena via mer vanligt skolarbete (Brunna) eller fördjupning i ämnena via speciella aktiviteter (Tibble)?*

SKOLANS VAL

DANS

Mål för Källskolan:

* Låta alla elever f.o.m. F-klassen t.o.m. skolår 9 få uppleva att bildning har med hela människan, inklusive kroppen, att göra.

* Hjälpa eleverna att få en positiv hållning till den egna kroppen och dess skapande möjligheter.

* Att eleverna ska få uppleva mycket av livsglädje, spontanitet och konstnärlighet. Detta sker genom ett av Källskolans profilämnen, "**Dans**".

(Se kursplan för ämnet "**Dans**").

* F.o.m. skolår 6 är "Dans" frivilligt. Eleverna får då välja ett lek/idrott/dans-alternativ. De som då fortsätter att välja dans får möjlighet att göra detta mer seriöst samtidigt som de som väljer skolans "light-alternativ" också får fortsatt möjlighet till motorisk och kreativ förkovran "trots falnande dansintresse". Målet för denna grupp är just:

Motorisk och kreativ förkovran!

KRISTEN ETIK

Fördjupa religionsundervisningen. (Se kursplan för ämnet "**Religion**").

Lyfta fram den "kristna" etiken. (J.m.f. "Det etiska perspektivet" i arbetsplanen).

Utifrån etiska värderingar tillägna sig goda vanor och attityder. Det gäller olika områden t.ex. etikett, artighet och personlig integritet.

Detta sker genom ämnet "**Kristen etik**".

(Se kursplan för "**Kristen etik**").

Ingående moment/ämnen:

Dans och Kristen etik.

Ansvarsfördelning:

Berörd personal.

Resurser:

Mindre undervisningsgrupper i "**Dans**".

Levnadskloka gäster som besöker klassen när det står "**Kristen etik**", på schemat.

Utvärdering:

Kristen etik har genomförts för skolåren 4-9 l.å. 04-05. Se *elevenkät i 9.an och en fråga om kristen etik*. Se vidare *5:ornas drama på skolavslutningen beskrivet i utvärderingen av Kulturarvet*.

Dans har endast partiellt genomförts – dock desto mer effektivt på "deltid"

J.m.f. Utvärdering *Kulturarvet*

FRILUFTSVERKSAMHET

Mål för Källskolan:

Ämnesövergripande undervisning

Ingående moment/ämnen:

En till två friluftsdagar per termin genomförs varav **minst en** per läsår är gemensam för båda skolorna.

Alla ämnen är representerade under den sammanlagda tiden för dagarnas genomförande. Dagarna ska innehålla:

Samarbetsövningar.

Praktisk problemlösning.

Naturupplevelser.

Gemenskap och ansvarstagande.

Förskoleklassen går dessutom ut en dag varje vecka. Övriga klasser försöker "i bästa Ur- och skuranda" gå ut så mycket som möjligt, oavsett ämne och lärare.

Lägerskolor uppmuntras av skolledningen. Vid större satsningar bekostar Källskolan upp till 1/3 av elevernas kostnader under förutsättning att 2/3-delar bekostas av insamlingar, m.m. där föräldrarna tar huvudansvaret. Hur nära 1/3 som skolan bekostar bestäms av a) hur seriös lägerskolan är "skolmässigt" och b) hur dyr den är. Skolan kan t.ex. inte ge en miljon även om eleverna skulle ha skrapat ihop 2 miljoner!

Ansvarsfördelning:

Ansvaret fördelas mellan all undervisande personal understödd av övrig personal.

Eleverna ska vara så delaktiga som möjligt, såväl i planering som genomförande av friluftsdagarna och "Ur- och skurutflykterna".

Eleverna får möjlighet att ta ansvar på nya områden, t.ex. iordningställa ett tältläger, laga mat ute i olika matlag.

Föräldrarnas uppbackning är en förutsättning, speciellt inför och under genomförandet av lägerskolor eller liknande.

Resurser:

Utemiljön och naturen

5 olika veckodagar i form av hel/halvdagar varav gärna 2 dagar som lägerskola

Lägerskolan kostar mer än vanlig skola. Ideella insatser av lärarna och föräldrarna på frivillig basis. Pengar tas från skolbudgeten.

Utvärdering:

Två friluftsdagar har hållits; Källskolespelen i september på Kungsängens IP för hela skolan, F-9 och en friluftsdag i mars med olika vintersportalternativ

På Brunna har:

F-1 gått ut i skogen i gång/vecka och ridit hemma hos en förälder

2:an övernattat i ett militärtält vid Lejondalssjön.

Alla har åkt skridskor i Kallhäll

3:an fått många extratimmar för att idrotta och leka på skolgården 5:an varit på

Lägerskola

På Tibble har:

Elevens valgruppen "Skogsluffarna" sysslat med: cykling, paddling,

såga/hugga/elda, skridskor, vandring, frisbeegolf, utematlagning, fiske, m.m.

9:orna har lagat mat ute i NO, paddlat, haft Robinssontävlingar, spelat frisbeegolf

7:orna haft extra skogspromenader flera ggr i månaden

6:orna har fått en hel del extratid ute på skolgården för att rasa av sig och spelat en hel del fotboll bredvid skolan på raster och på extratid

Alla, 6-9, har åkt skridskor på extratid i Kallhäll och går dessutom fram och tillbaka (30 min) till idrotten varje vecka samt fram och tillbaka (15-20 min) till slöjden varje vecka. Dessa promenader sker på rasttid.

Alla, 6-9, har tävlat i udda och skojiga sommartävlingar på Gröna udden vid Mälaren, under den traditionella avslutningsveckan, då Grönauddendagen utgör en av flera annorlunda skoldagar.

Det som är mest negativt är att eleverna på Tibble fortfarande stannar inne så mycket. Strategier finns och har till viss del genomförts men fortfarande har vi inte riktigt knäckt koden för hur det dagliga friluftslivet ska bli starkare på Källskolan Tibble. Brunna är bättre men så tillämpar vi också "utetvång" där.

PLAN FÖR KVALITETSARBETE L.Å. 04-05

Mål för Källskolan:

- Att varje l.å. bestämma sig för minst ett nytt område inom **ARBETSPLANEN** – och under året specialgranska samt utveckla detta område/dessa områden
- Att ha en aktiv och utvärderingsbar **ARBETSPLAN** och se utvecklandet av hela planen som en grund för kvalitetsarbetet
- **Under l.å. 04-05 specialgranskar vi *Plan för kvalitetsarbete och Elevernas ansvar och inflytande***. Målsättningen varje l.å. är att dels utvärdera ett område i arbetsplanen utifrån devisen ”göra bra bättre” samt ta sig an något område som ”förfallit” eller aldrig riktigt etablerat sig på en godtagbar nivå.
- Att i slutet av l.å. sammanställa och utvärdera den process som pågår och låta detta utmynna i en kvalitetsredovisning
- Att genom fokuseringen på minst ett nytt område varje läsår, höja kvalitén inom detta utvecklingsområde/dessa utvecklingsområden
- Att genom en kvalitetsinriktad hållning stärka den övergripande kvalitén inom hela Källskolan
- Att på ett lättfattligt sätt redovisa skolans resultat i förhållande till de nationella mål som gäller för grundskolan

Ingående moment/ämnen

- Ge en noggrann lägesbeskrivning över nuläget
- Penetrera kortsiktiga och långsiktiga mål
- Arbeta med detta utvecklingsområde under året som ligger framför
- Presentera de resultat/de aktiviteter som uppnåtts/utförts under det gångna året samt bedöma och utvärdera resultaten/aktiviteterna

Ansvarsfördelning:

Rektor huvudansvarig i samarbete med personalgrupp och styrelse

Resurser

Uppgiften löses inom ordinarie verksamhetstid

Utvärdering

Utvärderas av hela personalgruppen och godkänns av styrelsen

NULÄGET

Inför l.å. 04-05 har Källskolan valt att specialgranska perspektiven **Plan för kvalitetsarbete** och fortsätta med **Elevernas ansvar och inflytande**.

Historik omkring Källskolans kvalitetsarbete

L.å. 99-00 deltog skolan i Friskolornas Riksförbunds kvalitetsprojekt och l.å. 00-01 valde vi att internt utvärdera och fördjupa våra erfarenheter från den satsningen. Bl.a. tog vi fasta på de nyckelområden som framkom i den granskning av Källskolans verksamhet som genomfördes av en annan friskola. (J.m.f. rapport från och utvärdering av projektet "Friskolekvalitet").

Utifrån dessa erfarenheter har sedan Källskolan valt att följa en egen modell där vi årligen väljer ut minst ett specialområde från vår arbetsplan, för att inom detta område hitta mycket konkreta utvecklingsområden. Dessa utvecklingsområden genomlysas, analyseras för att i slutändan en kvalitativt bättre produkt ska tas fram. Genom att fokusera på ett eller några få utvecklingsområden per år vill vi försöka att undvika ett alltför yligt kvalitetsarbete med få eller inga reella framsteg. I stället vill vi använda oss av konkreta och mätbara "framgångsfaktorer" inom det område/de områden vi bevakar och på ett strategiskt sett låta helheten påverkas av detta.

Ordspråk som "hellre något litet med kärlek än en gödd ox med hat" eller "den som griper efter mycket mister ofta hela stycket" är ett banalt men ändå uttrycksfullt sätt att formulera vår grundfilosofi omkring vår nuvarande kvalitetsstrategi.

Inom Källskolans kvalitetskultur, bör det här tilläggas, ligger den årliga utvärderingen/uppdateringen av vår arbetsplan, som ett grundfundament för all kvalitativ utveckling. **Innan** vi bestämmer oss för ett specifikt utvecklingsområde och medföljande kvalitetssatsning, bestämmer vi på en lägre, mer grundläggande nivå att vidta liknande åtgärder inom alla de perspektiv som arbetsplanen utgår ifrån. Detta sker helt inom ordinarie verksamhetstid och resurstillgång. **Kombinationen** allmänt arbetsplansarbete och specifikt kvalitetsarbete är nyckeln till den modell för kvalitetsarbete som vi använder oss av på Källskolan.

Det årliga kvalitetsarbetet utifrån vår arbetsplan och dess olika perspektiv har i obruten följd pågått sen h.t. 1996.

F.o.m. l.å. 03-04 väljs granskningsområdena ut enligt följande kriterier:

- vidareutveckling av något vi är nöjda med – "göra bra bättre"
- ta sig an något försummat område – "reoveringsobjekt"
- under året aktualiserat område

F.o.m. l.å. 04-05 betonas dessutom alla perspektiven i arbetsplanen på ett tydligare sätt. J.m.f. Utvärdering av **Plan för kvalitetsarbete**.

KORTSIKTIGA OCH LÅNGSIKTIGA MÅL MED KVALITETSARBETET L.Å. 04-05

Under l.å. 04-05 vill vi;

- Försöka att ytterligare utveckla och förbättra ett robust och funktionellt kvalitetsarbete
- Arbeta vidare med elevinflytande och elevansvar
- Vara öppna för att något annat område "gör sig gällande under året"

Inför framtiden vill vi;

- Ha ett pågående kvalitetsarbete som verkligen befrämjar en långsiktig kvalitativ utveckling av Källskolan
- Vara en skola där eleverna tar ansvar och har reellt elevinflytande både i förhållande till sitt eget lärande och i förhållande till sin skola

Utvärdering av Plan för kvalitetsredovisning:

Två hela dagar har anslagits för hela personalgruppen för arbetet med kvalitetsfrågorna. Betoningen har kommit att ligga på att utveckla hela arbetsplanen – inklusive de för åren prioriterade målen. Genom att göra kvalitetsarbetet med mål och utvärderingar bredare än tidigare och genom att arbeta mer med alla perspektiven i vår arbetsplan, får också alla en större förståelse av helheten. Vi släpper inte fördjupningsområdena och principen att låta helheten påverkas av prioriterade fördjupningar – men hittar mer av både - och istället för antingen - eller. Man kan jobba med helheten hela tiden eller enbart med fördjupningar, men vi väljer f.o.m. i år att mer utpräglat göra både - och! Genom att använda oss av grupparbeten och gruppredovisningar följda av möjlighet för hela gruppen att revisoriskt ha synpunkter hittar vi även här fram till ett balanserat arbetssätt.

Tidigare har personalgruppen varit mest delaktiga i att vara med att slå fast målen för arbetsplanen men i nuvarande modell är även utvärderingen delegerad.

Tidigare praxis var att utvärderingen skedde i form av ett mer allmänt erfarenhetsutbyte omkring de olika perspektiven/målen och måluppfyllelsen.

Skolledningen och kvalitetsansvariga sammanfattade sedan dessa samtal i en skriftlig utvärdering.

Genom denna delegering får vi lite´ olika struktur på redovisningarna, något som en van läsare av kvalitetsredovisningar säkert uppmärksammar. I nuläget väljer vi dock att leva med den detaljen. Genom att rektor är "redaktör" smyger sig ändå en viss likriktning in i de slutgiltiga formuleringarna.

Det som vi ännu inte löst är att ha elever med i dessa utvärderingar – däremot blir deras synpunkter indirekt bättre representerade eftersom eleverna och hela personalgruppen har en mer kontinuerlig dialog än vad eleverna och enbart skolledningen har. Målsättningen är dock att inför framtiden även få konkretisera elevansvaret och elevinflytandet i utvärderingen av kvalitetsarbetet.

Det vi inte såg som ett akut mål med kvalitetsarbetet var att söka efter en radikalt annorlunda form. Visst har vi synpunkter på att göra det hela på andra sätt men i nuläget anser vi inte det vara högprioriterat.

Utvärdering av Elevernas ansvar och inflytande

Se "Elevernas ansvar och inflytande" under "Utvärdering" i arbetsplanen

SKOLANS RESULTAT I FÖRHÅLLANDE TILL DE NATIONELLA MÅLEN:

Se bifogat dokument om ämnesprov och slutbetyg, skolår 9.

Källskolans mest prioriterade områden inom arbetsplanen inför l.å. 05-06:

Beslutas under personalens planeringsvecka, veckan innan skolstarten.

Källskolan den 30/6-05

Bo Nyberg, rektor